

3

4

การผลิตอาหารปลอดภัยทั้งระบบห่วงโซ่อาหาร

5

6 อาหารคือความจำเป็นสำหรับชีวิตมนุษย์ทุกคนและสัตว์ทุกตัวบนโลก ประชาชนทุกคนต้องมีอาหาร
7 ที่เพียงพอและปลอดภัยต่อการบริโภคในระดับครอบครัว ตำบล อำเภอ จังหวัด ประเทศ และอาเซียน/ธุรกิจ
8 ด้านที่เกี่ยวข้องกับอาหารตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตจนถึงการบริโภค เป็นอาชีพที่เป็นตัวชี้วัดสำคัญของความอยู่
9 ดีมีสุขของประชาชน เป็นตัวชี้วัดเศรษฐกิจและการพัฒนาที่สำคัญในระดับบุคคลจนถึงระดับโลก ในขณะที่
10 ที่ดินเพื่อการเกษตรลดลง อาชีพเกษตรกรผู้ผลิตอาหารลดลง สวนทางกับความต้องการอาหารของทุกระดับ
11 จากครอบครัวถึงระดับโลกสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีความวิตกกังวลว่าในอนาคตไม่ไกลโลกจะเกิดวิกฤติ
12 ด้านอาหาร

13 **การผลิตอาหารปลอดภัย หมายถึง** ความปลอดภัยอาหาร (Food Safety) จากนิยามตามเอกสารมาตรฐาน
14 สินค้าและเกษตรแห่งชาติที่ มกอช. 9023-2550 หลักเกณฑ์การปฏิบัติ ตามเอกสารของ มกอช. 9023-
15 2550 จะหมายถึง การผลิตและขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขลักษณะที่ใช้กับทุกขั้นตอน
16 ตลอดห่วงโซ่อาหารจนถึงจุดจำหน่ายอาหาร ซึ่งครอบคลุมถึงข้อมูลที่จะให้แก่ผู้บริโภค ในการปฏิบัติงาน
17 อาหารให้มีความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค

18

19 ความสำคัญของปัญหา สถานการณ์และแนวโน้ม

20 สถานการณ์การเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากอาหาร (Food borne diseases) องค์การอนามัยโลก
21 (WHO) และองค์การเกษตรและอาหารแห่งสหประชาชาติ (FAO) (1983) สรุปสาเหตุส่วนใหญ่ของการ
22 เจ็บป่วยจากการบริโภคอาหารว่าเกิดจากอาหารที่ปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์และสารเคมี เช่น สารเคมีที่ใช้ใน
23 การกำจัดศัตรูพืช ยาปฏิชีวนะและยาที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ วัตถุเจือปนอาหาร รวมไปถึงสารพิษจากจุลินทรีย์
24 และสารเคมีปนเปื้อนจากโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภค
25 แล้วยังส่งผลกระทบต่อปริมาณและเศรษฐกิจของประเทศ สถานการณ์โรคติดต่อทางอาหารและน้ำ จากการเฝ้า
26 ระวังโรคของสำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบว่าโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันและโรคอาหารเป็นพิษใน
27 รอบ 10 ปี ที่ผ่านมา (ปี 2542-2552) ยังไม่ลดลง โดยในแต่ละปีมีรายงานโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันไม่ต่ำกว่า
28 1 ล้านราย ส่วนอัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษ ปี 2544 – 2552 ยังไม่ลดลง โดยในแต่ละปีมีรายงาน
29 โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันไม่ต่ำกว่า 1 ล้านราย ส่วนอัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษ ปี 2544 – 2552 มีอัตรา
30 ป่วย 223.52, 218.84, 209.03, 247.38, 226.62, 216.47, 196.39, 177.59 และ 108.51 ต่อประชากร
31 แสนคน ตามลำดับ (ข้อมูล ณ วันที่ 15 กันยายน 2552) โดยอัตราการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษเพิ่มขึ้น
32 (ข้อมูล www.tnfc.fda.moph.go.th)

1 นับตั้งแต่ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ในฐานะผู้
 2 ร่วมก่อตั้งร่วมกับประเทศอื่น ๆ อีก 80 ประเทศ เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2537 มีการบังคับใช้ความตกลง
 3 ด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on the Application of Sanitary and
 4 Phytosanitary Measures : SPS) ที่กำหนดกติกาให้ประเทศต่าง ๆ ใช้มาตรการด้านมาตรฐานและความ
 5 ปลอดภัยอาหาร ควบคุมการส่งออก นำเข้าสินค้าเกษตรและอาหาร ยุทธศาสตร์มาตรฐาน ความปลอดภัย
 6 สินค้าเกษตรและอาหาร พ.ศ. 2553 – 2556 ของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มี 5
 7 ประเด็นยุทธศาสตร์คือ

- 8• 1.พัฒนาสินค้าเกษตรคุณภาพรายสินค้าพืช ประมง ปศุสัตว์
- 9• 2.สนับสนุนผู้ผลิตเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
- 10• 3.วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์และตลาดสินค้าคุณภาพ
- 11• 4.สร้างระบบอาหารศึกษาเพื่อส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านมาตรฐาน
- 12• 5.สร้างความมั่นใจในมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของไทย

13 จะเห็นได้ว่าเป็นกรอบการทำงานที่เป็นองค์รวมทั้งระบบห่วงโซ่อาหาร
 14 (ข้อมูล <http://www.acfs.go.th/foodsafety.php>)

15

16 จังหวัดสุพรรณบุรีมีเนื้อที่ทั้งหมด 3,348,755 ไร่พื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร2,188,241 ไร่คิดเป็น
 17 ร้อยละ 65.34 ของพื้นที่ทั้งจังหวัดและมีจำนวนครัวเรือนเกษตร83,730 ครัวเรือนโดยจังหวัดสุพรรณบุรีมี
 18 พื้นฐานด้านการเกษตรเป็นหลักเป็นแหล่งผลิตอาหารและอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตรทำให้เศรษฐกิจ
 19 มีการขยายตัวและเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องประชาชนร้อยละ 87.9 ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมที่สร้าง
 20 รายได้หลักให้แก่เกษตรกรในจังหวัดคิดเป็นมูลค่าประมาณ 19,563 ล้านบาทต่อปี

21 จังหวัดสุพรรณบุรีถือได้ว่าเป็นดินแดนอยู่ข้าวอุ่นน้ำที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์จึงส่งผลให้จังหวัด
 22 สุพรรณบุรีมีความโดดเด่นและมีความรุ่งเรืองทางด้านเกษตรกรรมที่มีพื้นที่การปลูกข้าวมากที่สุด 3.36 ล้าน
 23 ไร่ นับได้ว่ามากที่สุดในประเทศไทย

24 ในปีพ.ศ. 2554 สุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตข้าวมากที่สุด คือ 3.81 ล้านตัน แนวโน้มการปลูก
 25 ข้าวของจังหวัดสุพรรณบุรีลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ.2553 จนถึงปี พ.ศ. 2555 แต่ปริมาณของผลผลิตข้าวลดลงไม่
 26 มากนัก ดังแผนภูมิที่เปรียบเทียบการปลูกข้าวของกลุ่มภาคกลางตอนล่าง ระหว่างปี พ.ศ. 2554 - 2556

27 จากแผนพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรีปี พ.ศ. 2557-2560 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนา คือ การเพิ่มขีด
 28 ความสามารถด้านการเกษตร เชื่อมโยงสู่เกษตรอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม เพื่อการบริโภคและการ
 29 ส่งออก โดยกำหนดข้าวที่เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดให้มีความปลอดภัย และได้มาตรฐานการ
 30 รับรองจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

31 จังหวัดสุพรรณบุรีนั้นเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการเพาะปลูกข้าวที่ให้ผลผลิตต่อไร่สูงโดยเฉลี่ย จึงเป็น
 32 แหล่งผลิตอาหารและอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตรที่สำคัญจังหวัดหนึ่งของประเทศ

33 อย่างไรก็ตามจังหวัดสุพรรณบุรี ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการผลิตอาหารปลอดภัย ดังนี้

1 1 ปัญหาหนี้สินเกษตรกร พบว่าเกษตรกรร้อยละ90 เป็นหนี้สินในระบบ ธกส. ซึ่งยังไม่รวมหนี้สิน
2 นอกกระบบ ทำให้เกษตรกรจำนวนมากต้องขายที่ดินทางการเกษตร จำนวนเกษตรกรมีแนวโน้มลดลงเพราะ
3 ไร่ที่ดินทำกิน แหล่งผลิตทางการเกษตรลดลงซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร

4 2 ปัญหาปริมาณและคุณภาพของน้ำในภาคเกษตรกรรม ต้องอาศัยน้ำที่มีคุณภาพเป็นต้นทุนในการ
5 ผลิต ดังนั้นน้ำจึงเป็นทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีความสำคัญอย่างมากต่อภาคเกษตรกรรม จากการวิเคราะห์
6 คุณภาพแหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัด แม่น้ำคูคลองมีปัญหา คุณภาพเสื่อมโทรมและวัชพืชน้ำหนาแน่น จาก
7 ผลการทิ้งหรือระบายของเสียจากพื้นที่ชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่อุตสาหกรรมลงสู่ลำน้ำ โดยเฉพาะ
8 อย่างยิ่งพื้นที่เกษตรกรรมที่กว้างขวางและยังใช้สารเคมีกันมาก คุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีนตอนกลาง พบว่ามี
9 ค่า DO ในปริมาณที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ในช่วง 4.0 มิลลิกรัมต่อลิตร เป็นระดับที่ต้องเฝ้าระวัง
10 คุณภาพน้ำเนื่องจากอยู่ในเกณฑ์ที่เสื่อมโทรม

11 3 ปัญหาการใช้ปุ๋ยและสารเคมีมากเกินไปจากความจำเป็น จากการตรวจเลือดของผู้ร่วมงานเทศบาล
12 มหกรรมสินค้าออร์แกนิกครั้งที่ 17 วันที่ 12-14 กุมภาพันธ์ 2559 ที่สนใจให้ตรวจเลือด พบว่ามีความ
13 เสี่ยงค่อนข้างสูง ดังนั้นการทำเกษตรกรรมสมัยใหม่รวมทั้งผลผลิตทางการเกษตร ที่ใช้กระบวนการผลิต
14 ที่พึ่งพาปุ๋ยและสารเคมีมากกว่าเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมหลายเท่า ทำให้เกิดปัญหาต้นทุนสูงและมีผลกระทบ
15 ต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ ต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค

16 4 ปัญหาระบบการผูกขาดการผลิตและการตลาด การผูกขาดในระบบการเกษตรและการกระจาย
17 อาหาร มีบริษัทยักษ์ใหญ่การเกษตรและบริษัทข้ามชาติสามารถผูกขาดเมล็ดพันธุ์และพืชไร่ได้อย่างเบ็ดเสร็จ
18 เต็ดขาดภายในระยะเวลาไม่ถึงสองทศวรรษ ซึ่งเป็นการคุกคามสิทธิทางอาหารของปัจเจกชน โดยเฉพาะ
19 ความเดือดร้อนของประชาชนที่ไม่สามารถเข้าถึงอาหารได้อย่างเพียงพอในยามพิบัติภัย ภายใต้กฎบัตรว่า
20 ด้วยสิทธิทางอาหาร ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชน ไม่จำกัดเชื้อชาติศาสนา จะต้องมีสิทธิที่จะปลอดจากความอด
21 อยากและหิวโหย และภาวะทุรณภาพทางโภชนาการ เพื่อสามารถพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจอย่างเต็มที่

22 5. ปัญหาด้านการเรียนรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ ปัจจุบันพบว่ามีข้อจำกัดของการเรียนรู้ในสถาบัน
23 การศึกษา หากไม่มีการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ด้านการเกษตรอินทรีย์เพื่อรองรับทิศทาง
24 การพัฒนาประเทศซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาเกษตรกรรมที่ยั่งยืน โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
25 เกษตรกร ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม จึงไม่อาจบรรลุเป้าหมายได้

26

27 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

- 28 ● อาหารมีสารเคมีจากการเกษตรปนเปื้อนตกค้าง เกษตรกรยังขาดความตระหนักการผลิต
- 29 อาหารปลอดภัย
- 30 ● ต้นทุนการผลิตสูง กระบวนการผลิตเน้นผลิตเพื่อการตลาด ไม่เน้นการพึ่งตนเองโดยการ
- 31 ผลิตอาหาร ต้องเน้นปรับแนวคิดแบบทุนนิยมเป็นเศรษฐกิจพอเพียง
- 32 ● ขาดระบบการรวมกลุ่มในชุมชนเพื่อทำเรื่องความมั่นคงด้านอาหารโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจ
- 33 พอเพียง

- 1 ● ขาดการบริหารจัดการที่ดินเพื่อให้เหมาะสมต่อกระบวนการผลิตอาหาร
- 2 ● ขาดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับการผลิต (ดิน น้ำ สารเคมี พันธุ์พืช พันธุ์
- 3 สัตว์ ฯลฯ)
- 4 ● ระบบเกษตรพันธสัญญาส่วนใหญ่โดยเฉพาะด้านประมงและปศุสัตว์ ทำให้เกษตรกร
- 5 ขาดทุน ต้องพึ่งเงินกู้ยืมเงินเชื่อจากร้านขายหรือนักลงทุนด้านเกษตร
- 6 ● เกษตรกรมีหนี้สินอื่นๆที่ต้องใช้จ่าย จึงไม่กล้าเปลี่ยนใจไปทำเกษตรแบบเล็กใช้เคมีเพราะ
- 7 ขาดความเชื่อมั่นและขาดเงินทุน ไม่กล้าเสี่ยง
- 8 ● การบริหารจัดการเงินของรัฐที่สนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่เป็นไปตาม
- 9 วัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาที่แท้จริง
- 10 ● การโฆษณาส่งเสริมการใช้เคมีการเกษตรได้รับการตอบรับดีกว่าสื่อที่ต่อต้านการใช้เคมีทาง
- 11 การเกษตร
- 12 ● ราคาผลผลิตที่ปลอดภัยมีราคาสูงกว่าผลผลิตที่ใช้สารเคมี จึง ไม่จูงใจผู้บริโภค/ผู้บริโภคที่
- 13 ค่าครองชีพต่ำไม่มีความสามารถในการบริโภค
- 14 ● หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการบูรณาการเกี่ยวกับความร่วมมือ แผนการพัฒนา การ
- 15 ประเมินผลความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม
- 16 ● การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้และข้อมูลด้านความปลอดภัยทางการเกษตรไม่มี
- 17 ประสิทธิภาพและไม่ครอบคลุม

18 นโยบาย มาตรการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 19 ● สมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 5 ได้มีมติที่ 5 เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2555 เรื่องความปลอดภัยทาง
- 20 อาหาร: การแก้ไขปัญหาจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
- 21 ● หน่วยงานรัฐมีความพยายามสนับสนุนการผลิตอาหารปลอดภัยทั้งระบบห่วงโซ่อาหาร มีมติคณะ
- 22 รัฐมนตรี ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ตามหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๑๑/ลร.
- 23 ๒/๔๓๒๖ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่อง “ผลการหารือเรื่องกรอบแนวทางปฏิบัติการตรวจสอบ
- 24 ควบคุมคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหาร” ประเทศไทย มีหน่วยงานหลัก ๒ กระทรวงที่รับผิดชอบ
- 25 ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขคำสั่ง
- 26 กระทรวงสาธารณสุขที่ ๖๓๒/๒๕๕๖ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการแผนยุทธศาสตร์ความ
- 27 ปลอดภัยด้านอาหาร (FOOD SAFETY) และคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยด้าน
- 28 อาหาร กระทรวงสาธารณสุข เพื่อปฏิบัติงานตามนโยบายรัฐบาลในฐานะผู้รับผิดชอบด้านความ
- 29 ปลอดภัยของอาหาร มีบทบาทหน้าที่กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ความปลอดภัยด้านอาหาร
- 30 ของกระทรวงสาธารณสุข ให้สอดคล้องกับแนวนโยบายรัฐบาลเพื่อตรวจสอบควบคุมคุณภาพ
- 31 อาหารที่ผลิต และนำเข้าเพื่อการบริโภคภายในประเทศให้มีความปลอดภัยได้มาตรฐานทัดเทียม

1 สากล นำไปสู่การเป็นครัวอาหารของโลก และมีคำสั่งให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยด้าน
 2 อาหาร กระทรวงสาธารณสุข ขึ้นเป็นหน่วยงานเทียบเท่ากอง สำนักงานตั้งที่
 3 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อาคาร ๘ ชั้น ๗ ห้อง ๗๑๐
 4 (ข้อมูลhttp://www.fda.moph.go.th/food_safety)
 5 **หน่วยงานในระดับจังหวัด** สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี
 6 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงาน
 7 เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรีฯ องค์การภาคี
 8 ภาคประชาสังคม มีหลายองค์กรทั้งในระดับประเทศและระดับจังหวัด เช่น สมาคมหอการค้า
 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ศูนย์คุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดสุพรรณบุรี เครือข่ายเกษตรและอาหาร ชมรม
 10 ผู้ประกอบการร้านค้าจังหวัดสุพรรณบุรี ชมรมตลาดสดนำซื้อจังหวัดสุพรรณบุรี เครือข่าย
 11 วิสาหกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี เครือข่ายเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี
 12 เครือข่ายสภาเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี สถาบันพัฒนาประชาสังคมภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี
 13 มูลนิธิข้าวขวัญ ศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตร วิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตรฯ มีความ
 14 พยายามในการรักษาพื้นที่ผลิตอาหารที่ปลอดภัย โดยเชื่อมโยงกันเป็นระบบห่วงโซ่อาหารแต่ยังไม่มี
 15 ความชัดเจนมากนัก

16

17

18

19

20 **บทบาทขององค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง**

21

หน่วยงาน	ความสำเร็จที่ผ่านมา	ปัญหา/อุปสรรค
๑.สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี -ตลาดเกษตรกร -อบรมเกษตรกรและส่งเสริมการผลิต คุ้มครองผลผลิตที่ปลอดภัย -ประชาสัมพันธ์ความรู้เพื่อพัฒนาเกษตรกรด้านต่างๆ	-มีแหล่งขายสินค้าปลอดภัยของเกษตรกร -เป็นเมืองท่องเที่ยว -เกิดกลุ่มเกษตรกรที่รวมตัวกัน -ประชาชนรู้ข่าวสารด้านการเกษตรที่ปลอดภัยด้านต่างๆ	-สินค้าเกษตรปลอดภัยได้ผลผลิตน้อยจึงมีราคาสูงกว่าเกษตรกรเคยและยังขาดความหลากหลายของชนิดสินค้า สินค้าบางชนิดประชาชนปลูกไว้กินเอง จึงขายยาก -เกษตรกรบางคนที่เข้าอบรมแล้วไม่นำความรู้ไปใช้จริง
๒.สำนักงานสาธารณสุข		

<p>จังหวัดสุพรรณบุรี</p> <p>-การตรวจเลือดเพื่อคัดกรองเกษตรกร และผู้บริโภค</p> <p>-ส่งเสริมสถานประกอบการจำหน่ายอาหารให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยต่อผู้บริโภค</p> <p>การตรวจสอบปนเปื้อนในอาหาร</p> <p>-ประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านสุขภาพกับการบริโภค</p>	<p>-เครื่องมือสร้างแรงจูงใจในการรักษาสุขภาพในการดูแลด้านการบริโภคอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น</p> <p>-มีข้อมูลสถานประกอบการร้านอาหารที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้นรับรอง เผยแพร่ได้</p> <p>-มีสื่อและกำลังคนที่สื่อสาร (อสม.)ในระดับชุมชน</p>	<p>-ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญจริง</p>
<p>๓.สภาเกษตรกร</p> <p>-รวบรวมจัดทำชุดความรู้ด้านการทำเกษตร ประชาชนผู้เกษตร (อยู่ระหว่างจัดเก็บข้อมูล)</p>	<p>มีเอกสารชุดความรู้เผยแพร่มีกลไกคนในพื้นที่</p> <p>มีพื้นที่ต้นแบบพร้อมให้การเรียนรู้</p> <p>มีตำบลนำร่องด้านการเกษตร</p>	<p>-สภาเกษตรกรเป็นองค์กรใหม่ประชาชนยังไม่ค่อยรู้จัก</p>
<p>๔.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน</p> <p>-ส่งเสริมการปลูกผักอินทรีย์ของคนในชุมชน</p>	<p>มีการรวมกลุ่มและมีตลาด</p> <p>มีงบประมาณสนับสนุนโครงการ</p>	<p>-ยังมีพื้นที่ใช้เคมีข้างเคียงแปลงที่ต้องการทำอินทรีย์</p>
<p>๕.สถาบันพัฒนาประชาสังคมภูมิภาค จ.สุพรรณบุรี</p> <p>-ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของคนในสุพรรณบุรีในประเด็นงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความปลอดภัยและความมั่นคงด้านอาหารแบบมีส่วนร่วมของภาคี</p>	<p>-มีการเชื่อมโยงการทำงานและมีการทำงานที่ต่อเนื่องในประเด็นนี้ร่วมกับภาคประชาสังคมทั้งในระดับจังหวัดและในหลายจังหวัด</p> <p>-เป็นประเด็นที่มีความสำคัญระดับชาติ</p>	<p>-ปัญหามีความซับซ้อนและเป็นปัญหาระดับชาติ</p> <p>-คนส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการทำงานแบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง</p>
<p>๖) พัฒนาชุมชน</p>	<p>- จัดตั้งกลุ่ม OTOP</p> <p>- พัฒนาบรรจุภัณฑ์</p> <p>- จัดตั้งศูนย์ OTOP</p> <p>- ส่งเสริมการตลาด</p>	<p>-ขาด ขบวนการเชื่อมประสานและสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มผู้ผลิตแปรรูปการตลาดและผู้บริโภค</p>

		-ขาดการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง - ขอบเขตการดำเนินงานเป็นเชิงตั้ง(แนวตั้ง)เป็นกรอบงานที่ที่กำหนดไว้แล้ว
๖) ชลประทาน	-การบริหารจัดการน้ำทุกพื้นที่ในจังหวัด(ครอบคลุม73%) -มีการบูรณาการร่วมกันกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ -การช่วยเหลือเกษตรกรเป็นไปอย่างต่อเนื่อง	- แนวทางการทำงานของหน่วยงานไม่สอดคล้องกับความต้องการและไม่ทันตามเวลาที่ประชาชนต้องการความช่วยเหลือ - ระบบ ระเบียบและเงื่อนไขของหน่วยงานราชการเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการที่จำเป็นของเกษตรกร -นักการเมืองแทรกแซงการบริหารจัดการ ระบบการบริหารจัดการซึ่งขัดกับความต้องการของเกษตรกร
๖) การศึกษานอกโรงเรียน	-มีโครงการสนับสนุนการแปรรูปอาหารจากผลิตภัณฑ์การเกษตร -มีนโยบายเปิดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรระดับตำบลทั่วประเทศ	-ขาดการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง และทั่วถึง -บุคคลกรประจำศูนย์ไม่เพียงพอ

1

2

3

4

วิเคราะห์องค์กร ภาคีผู้มีส่วนได้เสียในประเด็นนั้นๆ และความสำคัญเกี่ยวข้องขององค์กร ภาคี (Stakeholders Mapping)กับข้อเสนอประเด็นนโยบายฯ

ภาครัฐ/ ท้องถิ่น	สถาบันวิชาการ	ประชาชน เอกชน องค์กรชุมชน
1. เกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี	1. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จังหวัดสุพรรณบุรี	1. เครือข่ายสภาองค์กรชุมชน 6 โชน
2. เกษตรและสหกรณ์ จ.สุพรรณบุรี		2. มูลนิธิขวัญข้าว
3. สนง.ที่ดิน จ.สุพรรณบุรี		3. สถาบันพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ จ.สุพรรณบุรี
4. สนง.สภาเกษตรกร จ.สุพรรณบุรี	2. ม.เทคโนโลยีราชมงคล	
5. สาธารณสุข จ.สุพรรณบุรี	สุวรรณภูมิสามชุก	

6. อบจ. จ.สุพรรณบุรี	3. วสส.สุพรรณบุรี	4. ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์วิถีชุมชนบ้านหนองกระโดนมน ต.หนองโพธิ์
7. อบต.วัดดาว	4. วพบ.สุพรรณบุรี	5. โรงเรียนชวานา ต.วัดดาว
8. เทศบาล ต.บ้านโพธิ์	5. นายเกรียงไกร แสงพรเลิศ (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประมง)	6. โรงเรียนชวานา ต.บ้านโพธิ์
9. อบต. หนองโพธิ์	6. นายแว่น ช่างวงษ์	7. ศูนย์เกษตรกรอินทรีย์บ้านจรเข้สามพัน
10. พาณิชยจังหวัดสุพรรณบุรี	7. นายพรชัย พรหมพันธ์	8. สมาคมภัตตาคารร้านอาหารจังหวัดสุพรรณบุรี
11. อตก.จังหวัดสุพรรณบุรี	8. อ.ทองเหมาะ แจ่มแจ่ม	9. เครือข่ายตลาดสดน่าซื้อ
12. ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี	9. นายทองใบ สิงสีทา	10. ชมรมคัมครองผู้บริโภค จังหวัดสุพรรณบุรี
13. ศูนย์วิจัยพันธุ์ข้าว		11. ชมรม อสม. จังหวัดสุพรรณบุรี
14. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร		12. กรรมการพัฒนาสตรี จังหวัดสุพรรณบุรี
15. สหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี		13. ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์บ้านดอนเจ้า ต.บ่อสุพรรณ
16. สนง. ปศุสัตว์		14. ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์ บ้านหนองกระดี่ ต.บ่อสุพรรณ
17. ชกส.		15. ตำบลสุขภาวะ หนองสาหร่าย อ.ดอนเจดีย์
18. กศน.		16. ศูนย์พันธุ์ข้าวชุมชน จ.สุพรรณบุรี
19. ประมง		
20. สภาอุตสาหกรรม		
21. พัฒนาชุมชน		
22. ท้องถิ่นจังหวัด		
23. ทรัพยากรน้ำบาดาล		
24. พมจ.สุพรรณบุรี		
25. หอการค้า		

- 1 ขอให้สมาชิกสภาสุขภาพจังหวัดสุพรรณบุรีพิจารณาเอกสารสมาชิกสภาสุขภาพการผลิตอาหารปลอดภัยทั้งระบบ
- 2 ห่วงโซ่อาหาร
- 3 สมาชิกสภาสุขภาพจังหวัดสุพรรณบุรี สมาชิกสภาสุขภาพจังหวัดสุพรรณบุรี มติ 1/59
- 4 ระเบียบวาระที่ 1/59 วันที่ 25 พฤษภาคม 2559

5

6

การผลิตอาหารปลอดภัยทั้งระบบห่วงโซ่อาหาร

7

สมาชิกสภาสุขภาพจังหวัดสุพรรณบุรี ครั้งที่ 1/2559

8

ได้พิจารณารายงานเรื่อง การผลิตอาหารปลอดภัยทั้งระบบห่วงโซ่อาหาร

1 **ตระหนัก** ว่าภาคการเกษตรกรรมในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นวิถีชีวิต วัฒนธรรม เป็นฐานรองรับ
 2 ระบบเศรษฐกิจและสร้างความมั่นคงทางอาหารของจังหวัด มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่สถานการณ์
 3 ปัญหาเรื่องการใช้สารเคมีทางการเกษตรกำลังทำลายวิถีชีวิต วัฒนธรรม สุขภาวะของคนสุพรรณบุรี
 4 รวมทั้งก่อให้เกิดปัญหาความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร

5 **ห่วงใย** ว่า แม้จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นแหล่งผลิตอาหาร มีพื้นที่ทางการเกษตรมากที่สุดในพื้นที่ภาค
 6 กลาง ผลิตข้าว ผัก ผลไม้ ประมง และ ปศุสัตว์ มีการใช้สารเคมีทางการเกษตรสูงเป็นอันดับ ๒ ของ
 7 ประเทศ การปรับเปลี่ยนแนวคิดเกษตรกรให้ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีมาเป็นเกษตรปลอดภัย เกษตร
 8 อินทรีย์ ยังไม่ประสบความสำเร็จ และตรวจพบว่า เกษตรกรและผู้บริโภคประมาณร้อยละ ๗๐ (ข้อมูล
 9 อ่างอิงโครงการตรวจสอบสารเคมีในงานเทศกาลอาหารออร์แกนิกสุพรรณบุรี ๒๕๕๘) มีสารเคมีตกค้างในเลือด ใน
 10 ชั้นเสี่ยงและไม่ปลอดภัยเป็นอัตราส่วนที่สูง ทำให้อาชีพเกษตรกรรวมขาดการสืบทอดสู่คนรุ่นใหม่เพราะมี
 11 ความเข้าใจว่าเป็นอาชีพที่เสี่ยงต่อสุขภาพ และไม่สามารถพึ่งตนเองในเชิงเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐ
 12 ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์แต่ในทางปฏิบัติ พบว่าหน่วยงานระดับจังหวัดมีแนวทางการดำเนินงานที่เป็น
 13 อุปสรรคต่อการดำเนินงานภาคเกษตรอินทรีย์ในการส่งเสริม เช่น ธกส. และสำนักงานเกษตร กลับส่งเสริม
 14 ให้ใช้สารเคมี ตัวอย่างเช่น โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรให้ซื้อได้เฉพาะปุ๋ย ยา และสารเคมีเท่านั้น
 15 สำนักงานเกษตรชั้นนำการใช้สารเคมีในการทำเกษตร และมีคำกล่าวว่า “ ผักอินทรีย์ไม่ใช่วิธีที่คิดผัก
 16 ปลอดภัยพิชิตดีกว่า” ซึ่งเป็นการชี้้นำให้ใช้สารเคมีมากกว่า **(แนบเอกอิงอ้างอิงด้วย)**

17 **กังวล** ว่า การครอบครองตลาดปัจจัยการผลิต เมล็ดพันธุ์ สารเคมีทางการเกษตร ตลอดจนระบบ
 18 การกระจายผลผลิตการเกษตรในกลไกตลาดการค้าสมัยใหม่ ซึ่งมีบริษัทขนาดใหญ่ ผู้ประกอบการรายใหญ่
 19 จำนวนไม่กี่ราย นำไปสู่การผูกขาดการผลิตและเมล็ดพันธุ์ และก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางอาหาร
 20 ของประชาชน ผู้ผลิต ผู้บริโภค ในสังคมไทย โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและเกิดภัยพิบัติ
 21 ตามธรรมชาติ

22 **รับทราบ** ว่ากลไกของรัฐและสถาบันการศึกษา และกระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบันมีข้อจำกัดใน
 23 ด้านต่างๆ เช่น กลไกการบูรณาการในคณะกรรมการวัตถุอันตรายและคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช
 24 ระดับชาติ ขาดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากกรรมการที่สามารถสะท้อนปัญหาของเกษตรกร
 25 มิ จึงไม่สามารถผลักดันการลด ได้รับการเชิญให้เข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการ ดังนั้นจึงไม่สามารถ
 26 ผลักดันการลด ละ เลิก การใช้สารเคมีที่ยั่งยืนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในระดับชาติและพื้นที่จังหวัด

27 **ชื่นชม** การขับเคลื่อนเกษตรกรรมปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์โดยหน่วยงานภาครัฐ กลุ่ม
 28 องค์กรชุมชน ท้องถิ่น เครือข่ายเกษตรกร องค์กรสาธารณะประโยชน์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด
 29 สุพรรณบุรี ที่สนับสนุนการดำเนินงานจนเกิดเป็นรูปธรรมในการสร้างความมั่นคงด้านอาหารของจังหวัด
 30 สุพรรณบุรีระดับหนึ่ง

31 ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ต้องการผลักดันให้เกิดขึ้นในระดับจังหวัด พื้นที่นำร่องเรื่องการผลิตอาหาร
 32 ปลอดภัยทั้งระบบห่วงโซ่อาหาร

33

1 จึงมีมติ ดังต่อไปนี้

2 1. ให้หน่วยงานระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในจังหวัดสุพรรณบุรี เทศบาล องค์กรปกครองส่วน
3 ท้องถิ่น เอกชน องค์กรชุมชน เครือข่ายเกษตรกร รมรงค์ ส่งเสริม และสนับสนุน อย่างจริงจังในการ ลด ละ
4 เลิกการใช้สารเคมีในการเกษตรเพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติจริง และเป็นวาระจังหวัด ดังต่อไปนี้

5 กลุ่ม พื้นที่ เป้าหมาย อย่างน้อย อำเภอละ 1 ตำบล /ตั้งนั้นในจังหวัดสุพรรณบุรี จะมีพื้นที่
6 เป้าหมายอย่างน้อย 10 อำเภอ ได้ 10 ตำบลนาร่อง

7 พื้นที่ 4. พื้นที่ที่ดำเนินการอยู่แล้ว รูปธรรม เช่น ดอนศาลเจ้า หนองโพธิ์ จระเข้สามพัน บ่อ
8 สุพรรณ

9 ระยะเวลา

10 1.1 สร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ เพื่อการพึ่งตนเองได้ของเกษตรกร และรับรู้ถึงผลกระทบจาก
11 การใช้สารเคมีในการผลิตภาคการเกษตร

12 1.2 ขอ ให้จังหวัดสนับสนุนแผนงาน และ งบประมาณให้กับกลุ่มเกษตรกรที่ทำเกษตร
13 ปลอดภัยต่อผู้ผลิต ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม

14 1.3 ให้นำผลการศึกษาวิจัย ที่เกี่ยวกับการผลิตอาหารปลอดภัยมาใช้กับพื้นที่นาร่องระดับ
15 อำเภอ ในจังหวัดสุพรรณบุรี

16 ระยะเวลา สนับสนุน มติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ประเด็นความมั่นคงด้านอาหาร การแก้ไขปัญหาจาก
17 สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ดังนี้

18 1.1 รัฐต้องมีการเก็บภาษีสารเคมีทางการเกษตร และห้ามนำเข้าสารเคมีที่มีอันตรายสูง

19 1.2 รัฐต้องสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางอย่างชัดเจน จริงจัง โดยให้มี
20 กองทุนเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์

21 2. ให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัด องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
22 สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดตลาดสินค้าเกษตร
23 อินทรีย์ในจังหวัดอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง โดยมีกระบวนการดังนี้

24 2.1 ส่งเสริมให้มีตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ครอบคลุมทั้งจังหวัดสุพรรณบุรี

25 2.2 สนับสนุนเชื่อมโยงให้สถานที่ราชการ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน พื้นที่เอกชน เช่น ร้านอาหาร
26 ภัตตาคาร ใช้ผลผลิตทางการเกษตรที่ผลิตด้วยความปลอดภัยจนถึง ระบบ เกษตร อินทรีย์

27 3. สนับสนุนให้ เกิดการร่วมรับรองการผลิตและมาตรฐานชุมชนให้เกิดขึ้นจริง ให้หน่วยงานราชการ
28 ที่รับผิดชอบ ออกแบบสัญลักษณ์มาตรฐานรับรอง และ รายงานความก้าวหน้า โดยการประชาสัมพันธ์ และ
29 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ผลการดำเนินงาน ต่อสาธารณะ และ การ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่าง
30 ต่อเนื่อง

31 4. ให้เลขานุการสมัชชาสุขภาพจังหวัดสุพรรณบุรี รายงานความก้าวหน้าต่อสมัชชาสุขภาพจังหวัด ปี

32 2560